

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

בס"ד, יום ג' פרשת נשא, א' סיון תשפ"ב

דבר העורך

פרחים לשבועות

מצוה לפרסם: כתב הרמ"א (סימן תצד סעיף ג) ונוהגין לשטוח עשבים בשבועות בבתי הכנסת והבתים, זכר לשמחת מתן תורה.

לא כולם יודעים, שבשנת השמיטה יש לקנות פרחים רק בתנות עם אישור כשרות לעניני שמיטה, שלא נעשו בשדה מלאכות האסורות בשביעית. מלאכות דאורייתא כמו זריעה אסורות אפילו במקום הפסד. מלאכות דרבנן כדוגמת השקיה והתרו במקום הפסד בתנאים מסוימים.

ובמבואר **במשפטי ארץ** (פרק יד סעיפים א-ב) שיש ג' דרגות לגבי קדושת שביעית בפרחים: 1. בשמים וצמחים העומדים לריח ספק בירושלמי אם יש בהם קדושת שביעית, ולהלכה מחמירים שיש בהם קדושת שביעית ואיסור סחורה מספק, ויש ליהרר שלא להפסידם כאשר שוטחם בשבועות. 2. פרחים העומדים לנוי ויש להם ריח, יש שחששו שנחשבים כפרחים העומדים לריח. ויש חולקים. 3. פרחים העומדים לנוי שאין להם ריח (בהגדרה זו נכנסים רוב הפרחים המצויים בשוק) אין בהם קדושת שביעית.

גם בפרחים שאין בהם קדושת שביעית ולא איסור ספיחין, אסור לעבוד בקרקע כמו בכל הצמחים, ואם 'דאי' נזרעו בשביעית, יש חשש סיוע לעוברי עביירה, ויש מן הפוסקים שחששו בזה גם לאיסור נזרע ונעבד בשביעית, ואסור לקנות ולהשתמש בהם אף אם

קבלם בתמנה. אפילו באופן שיש רק 'חשש' שנזרע בשביעית אין ראוי לקנות (ראה עוד גיליון 328 מדור 'בית הוראה').

בקטפת פרחים ועשבים יש הרבה פרטי דינים כפי שיבאר הג"ר **בנימין אדרל שליט"א** (מועדי קודש שבועות פרק כט) שלא יהא חשש מלאכת הקרקע. וכתב הג"ר **אברהם חיים עדס שליט"א** (דיני שביעית עמוד קמה) שמחשש גזל אסור לקטוף בשביעית מגינה של שכן ללא רשות אפילו פרחים של ריח (כיון שהוא ספק אם יש בו קדושת שביעית).

מתחת החששונה האמורים, אמר גאון אחד שליט"א שבכל שנה בערב שבועות מקטט את הבית בפרחים חיים, אבל בשנת השמיטה מקטט רק עם פרחים ועשבים סינטיטיים, וזהו הקישוט לכבוד מתן תורה שנהדרים בהלכות שביעית, בבחינת "מה ענין שמיטה אצל הר סיני" ודברי פי חכם חן!

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'אוצר בית דין'

ואֶכְלוּ אֶבְיָנֵי עַמָּךְ

תקציר: לרגל שנת השמיטה מספר גיליונות התמקדו באופני אכילת פירות שביעית. גיליון 330 בנושא 'גידולי מים בשביעית', גיליונות 334-338 בנושא 'גבולות הארץ לשמיטה' לדעת מהיכן אפשר לייבא מחו"ל. גיליונות 352-355 בנושא 'יבול נכרי', 'שטר של יחידות', ו'אמירה לעכו"ם'.

נושא הגיליון הנוכחי, פרטי ההלכות במושג 'אוצר בית דין' בפירות שביעית, מקור וטעם התקנה, דעות הראשונים, מהם תנאי ההיתר, האם אוצר בית דין מתיר לעשות מלאכות בשדה, כיצד מחלקים את הפירות, והאם הפירות חייבים בביעור? מה דעת גדולי הדור על אוצר בית דין בזמננו שמבקשים בחלוקה החזר והוצאות, טעם האוסרים והמתירים?

1. התקנה בזמן חז"ל

מקור התקנה: מבואר **בתוספתא** (שביעית פרק ח הלכה א-ב), בראשונה היו שלוחי בית דין יושבין על פתחי עיירות כל מי שמביא פירות בתוך ידו נוטלין אותן ממנו, ונותן לו מהן מזון שלש סעודות, והשאר מכניסין אותו לאוצר שבעיר. הגיע זמן תאנים שלוחי בית דין שוכרין פועלין עוודין אותן ועושין אותן דבילה, וכונסין אותן בחביות ומכניסין אותן לאוצר שבעיר. הגיע זמן ענבים שלוחי בית דין שוכרין פועלין בוצרין אותן ודורכין אותן בגת, וכונסין אותן בחביות ומכניסין אותן לאוצר שבעיר. הגיע זמן זיתים שלוחי בית דין שוכרין פועלין ומוסקין אותן, ועוטנין אותן בית הבד וכונסין אותן בחביות, ומכניסין אותן לאוצר שבעיר ומחלקין מהן ערבי שבתות כל אחד ואחד לפי ביתו.

האיור מתוך גיליון 'כל מקדש שביעית' מספר 15

ה. אם הציבור יתלשו בעצמם את הפירות מהעצים, עלול להיגרם נזקים גדולים שיתקלקלו העצים, ובפרט בעצי אתרוגים, עד כדי כך שיש בעלי פרסידים שעלולים להימנע מהפקר פרסידיהם בשביעית כשיש שהעצים לא יתקלקלו, ובאוצר בית דין מביאים פועלים מקצועיים לקטיפת הפירות.

ו. אם בית דין לא לוקח על עצמו לטפל בשדות ובפירות, בעלי השדות לא יסקו את העצים בשמיטה באופן המותר, שהרי הפירות הפקר ואין להם מקור מימון להוצאות ההשקיה, ולא יתקיים רצון התורה לְקַטְלָהּ.

ז. בית דין מעדיף לשכור את בעלי השדות והכרמים שיטפלו בשדה בעצמם, כי הם מכירים היטב את שדותיהם, ובכך מחזיקים קצת את ידי גיבורי הכח שמשביתים את שדותיהם, ומצוה גדולה לחזק את שומרי השביעית.

3. האם נחשב 'משומר'?

השמת הרמב"ם: כאמור, דברי התוספתא לא הובאו במשנה תורה להרמב"ם, ונחלקו הפוסקים האם לדייק מכך שהרמב"ם לא פסקו להלכה. **הרדב"ז** (הלכות שמיטה ויובל פרק ז הלכה ג) מבאר את הסיבה שהרמב"ם השמיט את התוספתא לפי שאינה הלכה, אי נמי שאינה אלא בראשונה שהיו שם ב"ד אוצרין ומחלקים.

אינו משומר: ונחלקו בכונת הרדב"ז, **בחוט שני**

(עמוד שפא) פירש כוונתו שאין הוכחה מהשמת הרמב"ם שלא סבר את הדין של אוצר בית דין, שכן אינה הלכה מחודשת אלא עצה טובה, או משום שנהגו כך רק 'בראשונה' כשהיה לבית דין כח לסדר את כל האוצר בית דין מתחילה עד הסוף שיהיה כדונו, שהיו אוצרין ומחלקים, והטעם שאינו משומר, כיון שהוא הפקר לכל ומונסק לאוצר לצורך הכלל, כי בית דין הם די עניים, וכל הנמצא באוצר הוא הפקר ושייך לעניים. וראה **במשמרת השביעית** (קונטרס אוצר ב"ד במהדורת תשע"ד עמוד ד), **ובעין השדה** (עמוד תרלז ועמוד תרעח), ביאורים נוספים בכונת הרדב"ז ליישב את השמטת הרמב"ם, ולדין פוסקים להלכה כמבואר בתוספתא.

משומר: מאידך **האור לציון** (שביעית פרק ד תשובה ו ביאורים עמוד סד), **והמשנת יוסף** (מסכת שביעית חלק ג פרק ז משנה ג), פירשו בכונת הרדב"ז שהרמב"ם השמיטו כי סובר שהדין של אוצר בית דין' לא נפסק להלכה, ומשום שאסור לשמור את הפירות אפילו בכדי לחלקם לעניים, וחייב בביעור ממש ולא די בהכנסה לאוצר.

יבול שישי: בפרוש **הר"ש פיריליו** (על ירושלמי שביעית פרק ו הלכה ו) חולק על הרמב"ם ומפרש שהתוספתא מדובר רק בפירות של שנה שישית, ולדבריו אין מקור להתיר אוצר בית דין בפירות שביעית לאחר זמן הביעור. מאידך **החזו"א** (סימן יא ס"ק ז ד"ה ומה שפירש) תמה על פירוש זה, וכי הפקירו ב"ד פירות שישית וגזלו את כל העולם, ולא עוד, אלא שאין נותנין להן אף חלקן כשאר עניים, ומכריע בזה"ל 'ואנו אין לנו אלא דברי הראשונים ז"ל דאיירי בשל שביעית'.

4. התקנה בזמנו

שכר טירחה: כאמור, התקנה המקורית בזמן חז"ל כפי שמופיע בתוספתא, שלוחו בית דין יושבין בפתחי עיריות, ולוקחין מהלוקטים את הפירות ביה שיתר מג' עבודות, ומכניסים את

בלי רשות: והנה לשון **הפסוק** (שמות פרק כג פסוק יא) **והשביעת תשמטנה ונטשתה**, שצריך להפקיר את פירות שביעית, וכאשר בעלת השדה קיבל על עצמו לנהוג על פי הוראות בית הדין, והפירות עומדים לחלוקה באוצר בית דין, אין רשות לעכב מליקוט פירות שביעית שהרי הפקר הוא, אבל אחרי תלישת הפירות והכנסתם לאוצר כדי לחלקם לציבור, אסור לאדם פרטי ליטול בלי רשות בית דין כמו כל דבר משותף שאסור לקחת ללא הסכמת השותפים או בית דין, ואין בזה ביטול המצוה של **נטשתה**, כי המטרה היא לטובת הציבור כפי הצורך של כל אחד, והלוקח בלי תשלום אינו בכלל 'אתרוג הגזול' ואם קידש בה אשה מקודשת, אבל הוא כעין 'גזילת השכר טירחה' משליחי בית דין.

ובית דין שוכרים פועלים לעדור ולעשות את התאנים דבלה, ומשוע שמונה להם לעשות מלאכה כדרך כל השנים, משום שנאמר **בפסוק** (ויקרא פרק כה פסוק ה) לא תקצרו, ומצד שני כתוב לְקַטְלָהּ, והיינו שקצירה שאינה סותרת ונוגדת את דיני שביעית אלא היא אלאכה, היא מותרת בשביעית, ואסור לנהוג כבעלים ולקצור כדרך הקוצרין, אבל מותר לקצור מעט מביתו, וגם לבית דין מותר לקצור הרבה לאוצר שלהם. ומאותו טעם מותר להם לדרוך ענבים בגת, ושאר מלאכות מותר לבית דין רק מה שמוותר ליחיד לעשות שלא יופסדו הפירות. ומותר לבית דין לאסוף אף יותר ממזון ג' סעודות כיון שעושים כן לצורך הציבור (חוט שני שביעית עמוד שפג).

2. טעם התקנה

להלכה: דברי התוספתא לא הובאו **ברמב"ם**. מאידך הובא להלכה בדברי **הראב"ד** (בהשגות על הרמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ז הלכה ג) **ובפירוש הר"ש** (על משניות שביעית פרק ט משנה ח), **וברא"ש** (פרק ט משנה ח), **וברבינו דוד** (פסחים נב:), **ובתוס' ר"ד** (פסחים דף נא:), **ובתוס' הרשב"א** (פסחים דף גג), **ובשו"ת הרשב"ש** (סימן רנח), ו**בדברי הרמב"ן** (ויקרא פרק כה פסוק ז), והוסיף הרמב"ן שגדר חיוב ביעור הוא להוציא את הפירות מרשותו ולהפקירם, ועשו להם תקנות מדרבנן, וכל התקנה והטורח האלו של בית דין, נעשו מפני החשד, שלא יבואו לשמור את הפירות לעצמם או לעשות בהם סחורה.

מבואר מדבריו, שיש שתי רווחים באוצר בית דין. א. שלא יבואו לסחור בפירות שביעית. ב. שלא יעברו על החיוב של ביעור פירות שביעית בזמן הביעור, שדינם כמבוער מן הבית כאשר נמצאים באוצר לצורך הציבור. ולפי זה, יחיד שקיבל פירות מאוצר בית דין קודם זמן הביעור, חייב בביעור כשהגיע זמן הביעור. וכן משמעות **החזו"א** (סימן יא ס"ק ז ד"ה אם וסוף ד"ה ומה). ג. טעם נוסף כתב **בשו"ת הרשב"ש** (סימן רנח) שהוא לצורך פרנסת העניים, ששלוחי בית דין רשאים ללקוט בשביל עניים לפי שבת דין הם די עניים.

וכתב **בחוט שני** (שביעית עמוד שפ) טעמים נוספים לאוצר בית דין: ד. לקיים את רצון התורה המבואר **בפסוק** (ויקרא פרק כה פסוק ו) **והיתה שפת הארץ לְקַטְלָהּ**, שמחלקים לכולם בערב שבת, ואוכלים פירות שביעית בקדושה, ומתקיים בזה רצון התורה 'לכם אלאכה', ולולי כך הרחוקים מהשדות והכרמים לא יטרוח לבוא עד השדות בכדי ליטול פירות.

שיבת מיר ירושלים כ"ה אייר תשס"ב חלוקת פירות שביעית חנים מטעם אוצר בית דין בני ברק, באמצעות 'קרן משנת יוסף', לאחר תרומה שהתקבלה ליכסי הווצאות.

שלמה שביעית פרק אוצר בית דין, והגר"מ שטרנובך שליט"א (שמיטה כהלכתה פרק ג הלכה טז בהערה, תשובות והנהגות חלק ג סימן תנא) מותר לסמוך על אוצר בית דין שנעשה כדבעי, אבל אין לגבות תשלום עבור העבודות שקודם הבצירה כמו זריעה השקיה וטיפול, ויש ממש שכר עבור הפרי, ובתוספתא הותר רק לקבל שכר עבור הלוקטה ההובלה והחלוקה.

5. הוראות הבדצי"ם

חננות חלוקה: המנהג באוצר בית דין שעל ידי בית דינו של הגר"נ קרליץ זצ"ל כהוראות החרו"א הג"ל ומבקשים החזר כל הוצאות של שלוחי בית הדין (השקיה, ריסוס, קטיפה, אריזה, שכירות מקום אחסון, קירור, הובלה, וכדומה) אך לא תמורת הפירות עצמם ולא הוצאות שהיו לפני ההסכם עם בית הדין, ומחלקים רק בתחנות חלוקה.

רשתות שיווק: בוועדות הכשרות של שארית ישראל וכשרות למהדרין עושים אוצר בית דין גם בחנויות וזאת על פי הוראות הגרי"ש אלישיב זצ"ל (ישא יוסף שביעית סימן פה צב, משנת הגר"ש חלק ב פרק ה סעיפים א-ח ופרק ה סימן כב, שדה מרדכי עמוד תרמג), בתנאי שנמכר במחיר ממוקח על ידי בית הדין, ושיהיה ניכר שזה חלוקת פירות אוצר בית דין, ומותר אפילו שיש גם קונים שאינם שומרי תורה ומצוות כי נחשב שאותם שאינם שומרי תורה ומצוות נוטלים פירות מהתחנה ואין בית דין נותנים להם, (למעט יין שפוסלו במגעו). ורואה חשבון מיוחד בודק את המחירים, וקובע תעריף מעודכן המשקף רק החזר הוצאות ללא רווח.

רק בכשרות: הנחית בד"ץ עמוד החרדית (מדריכי הכתובות תשפ"ב חלק ב פרק ה עמוד 135, דבר השמיטה תשפ"ב) המנהג לעשות אוצר בית דין באתרוגים לצורך המועד (במקום הצורך כשהיה מחסור בשוק הביאו אוצר בית דין מפרי מסוים, כמו שאירע בעבר שחילקו בננות של אוצר בית דין).

ולדעת האור לציון (שביעית פרק ד סימן ו), לבעל הפרדס אין לסמוך על אוצר בית דין, ולפחות צריך להפקיר את שדהו כמה שעות כל יום. אולם לקונים מותר לקנות מאוצר בית דין, ואינו בכלל מטייע לדבר עבירה.

ומוכיח במשנת יוסף (חלק ד סימן א) שהותר גם לישראל לעבוד באוצר בית דין ולא רק לנכרי, ודלא כאותם שהורו שרק נכרים יעבדו באוצר בית דין.

6. טעם המתנגדים

פסקופים: יש מגדולי ישראל וחכמי ירושלים שפקפקו באוצר בית דין הנהוג כיום, ולא הסכימו להיתרים האמורים, מכמה טעמים, חלקם הובאו בספר פירות שביעית להג"ר צבי כהן שליט"א (עמוד קפט), ובספר מנחת ירושלים להג"ר בצלאל בלוי שליט"א (בפרק על אוצר בית דין); וכן העיד על עצמו הגר"ש דבילצקי זצ"ל (בנתיבות הלכה חלק מב עמוד 322) שלא אוכל פירות שביעית של אוצר ב"ד כלל מחשש שמור.

וישנם רבים אשר אינם יודעים להישמר בדקדוק קדו"ש אשר דיניה רבים מספור, כמבואר בתוספות (סוכה דף לט): "ואין מספר לדינים ולאסורים שיש בפירות שביעית שצריך לנהוג בהם קדושת שביעית", כמו בדיני סחורה וקניה, או בדיני האכילה בקדושה וזריקה לאשפה.

הפירות לאוצר, ומשמרים אותם, ומחלקים מהן בערבי שבתות לכל אחד לפי ביתו. ולא כתוב שמקבלי הפירות היו משלמים את ההוצאות, ויחנך ההוצאות שולמו מקופת העיר כמו שאר צרכי העיר. בתקנה מאוחרת יותר של גדולי ישראל חידשו שאפשר לדרוש החזר הוצאות ושכר טירחה בשעת חלוקת הפירות.

כבר בשנת תרמ"ט ניסה הגר"ר עקיבא יוסף שליזינגר זצ"ל לעשות אוצר בית דין (שנת שבתון סימן ד, משנת רבי עקיבא סימן ד). ובפועל היה בארץ ישראל בשנת השמיטה תר"ע אוצר בית דין בראשות הרי"ב ז"ה הגר"ר חיים ברלין והגר"ח זוננפלד זצ"ל (משנת יוסף חלק ד סימן א) לבקשת הגר"ר צבי הירש קאהן זצ"ל (נכד הגר"ח מוולאז'ין). והגר"ר אלכסנדר סנעדר פריינד זצ"ל (מנחת ירושלים עמוד ריג), שלח מכתב להג"ר רבי חיים ברלין זצ"ל, בו הוא מפקפק על ההיתר לקחת כסף ממקבלי הפירות עבור הטירחה של הלוקטה, ההשגחה, וחלוקת הפירות.

הוראות החזו"א: תמצית הוראות החזון איש לגבי אוצר בית דין (חזו"א שביעית סימן יא אות ז, קובץ אגרות חלק ב מכתב עג, חוט שני שביעית קונטרס אוצר בית דין עמודים שפ-שצ, דרך אמונה שמיטה ויובל פרק ו ס"ק יט וביאור ההלכה ד"ה לא יאה, נתיב השמיטה סימן יב אות א-ט, האיש וחזונו עמודים מג-מד, משפטי ארץ עמוד רחנ נספחים עמודים 264-263), הלכה כדברי שא"ש שהתוספתא היתירה לבית דין אפילו בפירות שביעית, (ודלא כהר"ש סירליאו שהעמיד את התוספתא רק בפירות שישית).

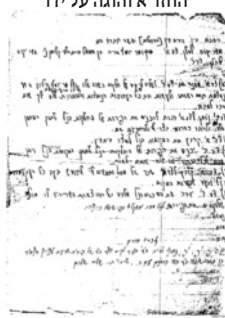
והנהיג כך למעשה לכתחילה, וחיזק את אוצר בית דין לתועלת הציבור ולחיזוק החקלאים, והוסיף שמוותר לבית דין להעמיד שלוחים אפילו ישראל, ואפילו בעל השדה, לעשות מלאכות המותרות הנחוצות (ואסור מלאכות שקודם קצירה כמו השקיה וניכוש), ולקצור כרגיל, ולדרכן בגת, וכשהפירות ברושת בית דין פטורים מן הביעור, ולא צריך בית דין חשוב שאינו מדין

'הפקר בית דין הפקר', ואין איסור משקל ומנין בחלוקת הפירות באוצר בית דין, שהרי שלוחי בית הדין ישראל אין עושים סחורה בפירות אלא מחלקים לכל אדם פירות הפקר, ומותר לאפשר לקחת יותר משיעור מזון ג' סעודות כפי שנראה לבית דין, ויש לקיים את החלוקה בתחנות חלוקה מיוחדות ולא בחנויות רגילות כדי שלא יהא נראה כסחורה.

ומחלקים לפי רוב האנשים והפירות בשיטת 'כל הקודם זוכה' ודורשים בשעת החלוקה את החזר הוצאות ושכר טירחה של הנוסקים במלאכה, בתנאי שהוא פחות מהריח הרגיל שיהיה ניכר שאין זה כשאר שנים, אך לא יבקשו שכר טירחה לדיינים.

שכר על מחבור: והסתפק החזו"א (שם) האם מותר לקחת כסף עבור הוצאות המלאכות שנעשו במחבור קודם קצירה, אך רק עבור המלאכות שנעשו משעת לקיטה ואילך, וניסח חוזה מפורט בין החקלאי לבית הדין, ובו נראה שהתיר למעשה גם עבור המלאכות שנעשו במחבור.

וכדעת החזו"א הורו להיתר הגרי"י קנייבסקי זצ"ל (ארחות רבנו ח"ב אות כג), הגרי"ש אלישיב זצ"ל (ישא יוסף שביעית, משנת הגר"ש שביעית חלק ב פרק ה סעיף ה עמוד פט, אשרי האיש יו"ד חלק ב פרק עז סעיף ו), והגר"ר יוסף ליברמן שליט"א (משנת יוסף חלק ד סימן ב עמוד טז). מאידך לדעת הגר"ש ז אריבאך זצ"ל (מנחת שלמה חלק ג סימן קלב ס"ז-טז), ושלחן

משיב כהלכה

סיכום הגיליון:

דינים העולים

ההגרלה השבוע על 100 שקל מזומן

הזוכה בהגרלת גיליון 355 בסך 100 שקל מזומן
האברך החשוב הרב ישראל איסר בוגרד שליט"א
כולל ישיבת הר"ן בית שמש

שאלה: פרט את דיני 'דמי שביעית' הנוגעים למעשה?

הקונה מוצרים כשרים בחנויות שמוכרים תוצרת שביעית ללא פיקוח, האם צריך לחוש שהעודף קדוש שבקדושת שביעית. ומהי צורת התשלום המומלצת, (מטבעות, שטרות כסף, צק, כרטיס אשראי)? והאם צריך לחוש לדמי שביעית בכסף שבבנקים?
מקורות: תורת הכנים (בהר פרשה ג); גמ' (סוכה דף מ: מא.); רמב"ם (הלכות שמיטה ויובל פרק ו הלכה ו-ט); חזו"א (שביעית סימן כה ס"ק ה); חוט שני (שביעית פרק ו הלכה ו אות ט); ילקוט יוסף (שביעית פרק זי סעיף טו); אור לציון (שביעית פרק ג); מנחת שלמה (חלק א סימן מה); מנחת יצחק (חלק ו סי' קכט); דרך אמונה (פרק ו ס"ק לו); שמיטה כהלכתה (פרק ד אות ח והערה ז); פירות שביעית (פרק ה סעיפים כד לא).

- א. **תקנת חז"ל:** פירות שיש בהם קדושת שביעית אסור למכור ולעשות בהם חסורה, אבל מותר לשלוחי בית דין לקחת את הפירות ולחלקם לציבור לפי הצורך במסגרת 'אוצר בית דין'.
- ב. **חובת ביעור:** פירות שנמצאים באוצר בית דין אין בהם חובת ביעור, ויש חולקים. יחיד שקיבל פירות מבית דין יש בהם חובת ביעור.
- ג. **התועלת בתקנה:** 1. שלא יעברו העם על איסור חסורה וחובת ביעור. 2. שיהיה מצוי בשביעית פירות לאכילה. 3. שלא יקלקלו הקוספים את העצים. 4. שלא ימנעו בעלי השדות מהשקאת האילנות. 5. סיוע לפרנסת גיבורי כח שמשבייתים השדה.
- ד. **חיזוק השמיטה:** כמה מגדולי ישראל חיזקו את 'אוצר בית דין' הנהוג כיום בכפוף לתנאי היתרתו. והתירו לשלוחי בית דין ישראל, אפילו בעל השדה, לעשות מלאכות הנחוצות המותרות, ולקצור כרגיל, ולדרוש בחלוקה החזר הנחוצות בתנאי שהוא פחות מהמחירון הרגיל, ולשקול ולמנות את הפירות בחלוקה, ולאפשר לקחת יותר משיעור מזון ג' סעודות.
- ה. **יש ממפקקים:** יש מגדולי ישראל שפקעו על 'אוצר בית דין' הנהוג כיום, ולא הסכימו להיתרים האמורים.
- ו. **כשרויות:** בד"ץ בני ברק רק בתחנות חלוקה. 'העדה החרדית' באתרוגים ורק בתחנות חלוקה, 'שארית ישראל' וכשרות למהדרין' בכל הפירות וגם בחנויות.

עדכוני הלכה

נר יקנה"ז - לכל הדעות

עצה טובה: תג השבועות תשפ"ב חל במוצאי שבת, ומברכים בקידוש והבדלה לפי סדר יקנה"ז. וכתב בקונטרס יו"ט שחל במוצ"ש ויקנה"ז (ומדפס בסוף לוח ההלכות והמנהגים) שהרי מובאר בשו"ע (סימן רחצ) ובמשנ"ב (שם) שמצוה לברך בהבדלה על אבוקה, ולפחות נר להאיר ולא של כבוד, ודנו הפוסקים האם מותר להדליק נר הבדלה ביום טוב כיון שאינו צריך להאיר. והביא כמה עצות שבכל אחד מהם יש ממפקקים. והעצה שאין בה כל חשש לכל הדעות, נקוב בפתיל צף שני חורים (ולא שתי פתילות באותו חור, עיין משנ"ב שם ס"ק ח), ולהשחיל בנקבים שתי פתילות ולהדליק בזמן הדלקת נרות בערב שבת עם מספיק שמן 30-שעות (אפשר בשמן הכי זול) שיאיר עד זמן הבדלה במוצ"ש (ראה עוד גיליון עומק הפשט מספר 260 בנושא 'נר דקורטבי להבדלה').

במדור זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח חשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה. ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המובחרות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב.
כדי להשיב ולהכנס להגרלה, מספיק לעיין במראה מקום אחד! נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצידוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולח 4
2. בעמודות 'נדרים פלוס' ו'הילות', קופת 'הילכתא' - 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול השלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. במקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

המדור הוקדש לע"ג הגאון הגדול רבי דוד בהג"ר אליהו זינגר זצ"ל רב ד'קהל אנשי ספרד' בורו פארק נלכ"ע ג' אלול תשנ"ד ת.נ.צ.ב.ה.

נושא הגיליון הבא:

'דמי שביעית'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

הגיליון הוקדש לעילוי נשמת
ההרוגים באסון קריסת הטורבינות בבית מדרש קרלין בגבעת
זאב ערב התקדש חג השבועות ה' סיון תשפ"א
ת.נ.צ.ב.ה.

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535
מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי
02-5377-085

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל: 02-6507823 פקס:

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...